

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

w sprawie P. K. oskarżonej z art. 226 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 11 lipca 2024 r.
wniosku Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu o przekazanie
sprawy do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi w trybie art. 37 k.p.k.
(sygn. akt III K 401/24),
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w
Środzie Wielkopolskiej.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 czerwca 2024 r., w sprawie o sygn. akt III K 401/24, Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy przeciwko P. K. oskarżonej o przestępstwo z art. 226 § 1 k.k. do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Sąd wskazał, że czyn oskarżonej dotyczy czynnego sędziego orzekającego w Wydziale Karnym.

Rozpoznając przedmiotowy wniosek Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu jest zasadny i należało go uwzględnić.

Należy oczywiście zauważyć, że instytucja określona w art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, zaś odstępianie od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, iż pozostawienie sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Rolą art. 37 k.p.k. jest zabezpieczenie obiektywizmu i bezstronności sądu, ale dopiero wówczas, gdy inne instytucje służące temu celowi, np. wyłączenia sędziego, są niewystarczające. Instytucja *forum extraordinatum* nie ma charakteru alternatywnego względem instytucji wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy z uwagi na istnienie okoliczności, które mogłyby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności (art. 41 § 1 k.p.k.), a w wypadku, w którym ze względu na wyłączenie sędziów rozpoznanie sprawy w danym sądzie okazałoby się niemożliwe - także regulacji art. 43 k.p.k. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 września 2023 r., IV KO 57/23, LEX nr 3604345; z dnia 7 września 2023 r., IV KO 57/23, LEX nr 3604345).

Wśród okoliczności uzasadniających skorzystanie z instytucji z art. 37 k.p.k. słuszenie wskazuje się na sytuację, gdy sędzia sądu właściwego lub nadzrędnego jest uczestnikiem postępowania, np. pokrzywdzonym (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 25 lutego 2022 r., I KO 10/22; z dnia 28 grudnia 2021 r., V KO 94/21; z dnia 25 stycznia 2007 r., IV KO 3/07; z dnia 25 czerwca 2005 r., II KO 22/05). W realiach niniejszej sprawy fakt, iż pokrzywdzoną w sprawie jest sędzia sądu właściwego, może w odczuciu społecznym wzbudzić przekonanie o braku warunków do obiektywnego orzekania – i to niezależnie od tego czy w rzeczywistości sąd stworzony z sędziów tego sądu byłby w pełni zdolny do niezależnego orzekania. Tego rodzaju sytuacji, mogących rodzić, choćby nawet nieuzasadniony, negatywny społeczny wydzźwięk, czy też ingerować w swobodę orzekania, w interesie dobra wymiaru sprawiedliwości, należy unikać poprzez dopuszczalną w drodze wyjątku zmianę właściwości miejscowej sądu. Dobro wymiaru sprawiedliwości postrzegać bowiem należy zarówno jako potrzebę zagwarantowania warunków bezstronności orzekania, jak również utwierdzenia opinii społecznej w przekonaniu, że jedynymi względami mającymi wpływ na treść orzeczenia pozostają kryteria merytoryczne.

W rezultacie Sąd Najwyższy uznał, że w zaistniałej sytuacji, przekazanie sprawy winno nastąpić do Sądu Rejonowego w Środzie Wielkopolskiej.

[J.J.]

(r.g.)